

[Christophersen.]

man ser dem i sammenhæng med behovet for en almindelig nedtrapning af vores renteniveau og en almindelig begrænsning af prisudviklingen.

Men vi afviser selvfølgelig ikke, at der også kan tages nogle supplerende løsninger med ind i diskussionerne, og dér har en del af diskussionen om boligproblemerne jo i vel det sidste års tid været præget af tanken om indeksregulerede obligationslån. Jeg må sige, at i venstre forhold vi os med en vis skepsis over for den tanke. Der er jo i dag det forhold, at inflationsdækningen, altså långiverens sikkerhed for at kunne få dækning for det værditab, som de udlånte midler rammes af, finder sted over renten. Hvis man går over til indeksregulerede lån, finder den sted på en anden måde; så tilskrives den hovedstolen, og det betyder jo, at afdragene får det, man kunne kalde en anden tidsprofil. I virkeligheden skubbes frigørelsen af de midler, som skulle give erstatning for værditabet, længere ud i fremtiden. Jeg kan også sige det på den måde, at den lave husleje, som indeksslåneordninger selvfølgelig vil medføre, modsvares af en langsommere frigørelse af de udlånte midler.

Men der er naturligvis også fordele ved et sådant system, det vil vi ikke bestride, og det er da også grunden til, at vi ikke er afvisende over for at drøfte det. Man kan sige, at det er et system, der på visse punkter er kreditorvenligt. Det øger, forhåbentlig da, opsparingsinteressen hos unge mennesker, som måske ellers ville skynde sig med at få bygget hus, mens deres opsparing endnu var noget værd. Nu kunne man forestille sig en anden situation, at de kunne planlægge en mere langsigtet opsparing og dermed have sikkerhed for, at de alligevel til sin tid, netop ved at have placeret den i indeksobligationer, stadig ville være i besiddelse af et beløb, som kunne gå ind som en rimelig egenkapital.

Man kan også sige, at hvis man vil lave indeksslåneordninger, ja, så ligger der heri en mulighed for at genoplive selve indeksspareideen, som jo her for halvandet års tid siden forsvandt ud af vores system af opsparingsfremmende ordninger. Her ville der altså blive tale om en indeksoopsparingsordning, som ikke ville bringe statsfinanserne i den

klemme, som jo dengang var et argument, i hvert fald hos flertallet, for at afskaffe ordningen.

Endelig ligger der selvfølgelig også det i indeksslåneordninger, at hvis de etableres rigtigt, ja, så forhindrer de, at vi i fremtiden skal slås med de lejeforskelle, som den omkostningsbestemte husleje kan fremkalde mellem ejendomme af forskellig alder.

Selv om vi altså forholder os skeptiske over for ideen ud fra samfundsøkonomiske betragtninger, vil vi godt være med til at overveje selve tanken om indeksslån. Men jeg vil, inden jeg går over til at sige lidt om ministerens forslag, understrege, at det for os er noget meget væsentligt, hvis man overhovedet skal drøfte disse ideer, at de ordninger, man vil nå frem til, ikke indeholder hverken åbenbare eller skjulte subsidielementer. De må heller ikke virke diskriminerende i den forstand, at ordningerne kun kommer til at gælde for en del af en i øvrigt homogen sektor, nemlig udlejningsbyggeriet. Endvidere mener vi for det tredje, at ordningerne i givet fald måtte udformes sådan, at de kunne anvendes af bygherrerne fleksibelt, sådan at man kunne kombinere dem med de mere traditionelle lånetyper, altså sådan at bygherren havde mulighed for selv i nogen grad at fastlægge den tidsprofil for afdragene, som han ønskede.

Hvordan forholder ministerens forslag sig nu til de synspunkter, jeg her har gjort gældende? Ja, jeg må sige, at ministerens forslag afviger jo på væsentlige punkter fra de ønsker, vi har.

For det første indeholder ministerens forslag et subsidielement. Det tror jeg ikke man kan komme uden om, når man i øvrigt kan læse i forslaget, og det er jo også fremgået af de udvalgsdrøftelser, vi har haft om problemet i al almindelighed, at man forestiller sig indeksregulerede gældsbeviser med en fast ydelse på 4 pct. afsat til parikurs, sådan opfatter jeg det, med en statslig garanti for afsætningen og med aftagerne samlet i en lukket kreds, aftagere, hvis dispositioner staten vel at mærke for fleres vedkommende kan øve en væsentlig indflydelse på. Jeg tænker her på postgirokontoret, jeg tænker her på den sociale pensionsfond, og man kunne vel egentlig også sige, at hvis Nationalbanken i forbindelse med markeds-